

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมาเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

สภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่

พื้นที่ป่าสาธารณประโยชน์หรือป่าชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความหลากหลายของทรัพยากรพืชท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนหรือเป็นพื้นที่ปกป้องทรัพยากรภายใต้งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น แต่บางส่วนถูกบุกรุก บางพื้นที่ประสบปัญหาการลักลอบตัดไม้ การเผาป่าและการเก็บหาของป่าโดยขาดความรู้และความเข้าใจ ส่งผลให้สภาพป่าหลายบริเวณเริ่มเสื่อมโทรม ปริมาณพรรณไม้ในพื้นที่ป่าลดลง ระบบนิเวศของป่าเปลี่ยนแปลงจากการถูกคุกคาม ความอุดมสมบูรณ์ของอาหารจากป่าลดจำนวนลง เนื่องจากขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ การถ่ายทอด และควบคุมดูแลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความหลากหลาย การกระจายพันธุ์ และรวบรวมพันธุกรรมพืชท้องถิ่น ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในจังหวัดนครราชสีมา สู่กลไกการส่งเสริมด้านการอนุรักษ์พันธุทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมาในการเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับตำบลหรือมีพื้นที่ปกป้องทรัพยากรภายใต้การส่งเสริมความรัก สามัคคี และหวงแหนภูมิปัญญา จากการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นร่วมกัน
4. เพื่อสร้างกิจกรรมเรียนรู้นอกห้องเรียนของนักศึกษาผ่านการบูรณาการเรียนการสอน งานวิจัย การบริการวิชาการ และการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กลุ่มเป้าหมาย :

1. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน บุคลากรสถานศึกษา และประชาชนในพื้นที่ดำเนินการ
2. นักศึกษาและบุคลากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

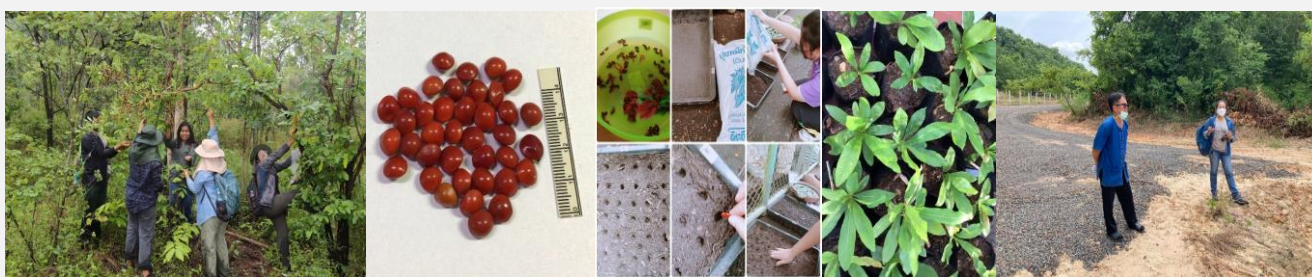
พื้นที่ดำเนินการ :

1. องค์การบริหารส่วนตำบลภูหลวง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. ป่าชุมชนภูหลวง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรม

1. การศึกษาความหลากหลายและการรวบรวมพันธุกรรมพืชท้องถิ่นสู่กลไกการอนุรักษ์พืชท้องถิ่นและพืชที่อยู่ในสถานะถูกคุกคาม
2. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การลดผลกระทบสายพันธุ์ต่างถิ่น และการเพิ่มประสิทธิภาพการเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนของป่าชุมชนจังหวัดนครราชสีมา

ผลผลิต

- พื้นที่ป่าที่มีการศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมโครงการ 1 แห่ง
- โรงเรียน/ชุมชน ที่เข้าร่วมโครงการ 2 แห่ง
- กิจกรรมสนองพระราชดำริโครงการ อพ.สธ. 3 กิจกรรม
- บุคลากรหน่วยงานภายนอก/ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ 60 คน
- นักศึกษา/บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ 28 คน
- พืชที่มีการเก็บรวบรวมและปลูกรักษาพันธุกรรม 34 ชนิด

ผลลัพธ์/ผลกระทบ

- กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากร 2 กิจกรรม
- พืชท้องถิ่นที่ปลูกรักษาและคืนสู่พื้นที่ 20 ชนิด
- ฐานข้อมูลและสื่อ 1 ชิ้น
- พื้นที่ป่าที่มีการดำเนินงานเพิ่มขึ้นในรอบปี 1 แห่ง

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ

1. กล้าไม้หลายชนิดใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตค่อนข้างนาน ทำให้ระยะเวลาในการส่งมอบกล้าไม้หรือการคืนสู่ธรรมชาติล่าช้าออกไป แต่จะทำให้อัตราการรอดชีวิตเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนในอนาคตมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ระยะเวลาการดำเนินงานที่ครอบคลุมตลอดปีจะทำให้สามารถเก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่นได้ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น

ผู้รับผิดชอบโครงการ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทียมหทัย ชูพันธ์

หน่วยงาน :

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (อพ.สธ.-มร.นม.)